
Križobolja: stanje povezano s masnim tkivom?

Low back pain: fat related condition?

Andela Grgić, Radivoje Radić, Suzana Čalošević, Stanislava Madjar-Klaić, Marina Babić, Mila Lovrinčević, Marija Barišić, Mira Kadojić

Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek, Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo, Klinički bolnički centar Osijek, Dom zdravlja Valpovo

Križobolja i pretilost dva su velika javnozdravstvena problema današnjice koja zahvaćaju ljude diljem svijeta, a čija prevalencija raste kao i medicinski troškovi liječenja navedenih stanja. Epidemiološke studije pokazuju povećanu smrtnost povezanu s rastom tjelesne mase i posljedične pretilosti. Danas se masno tkivo smatra aktivnim endokrinim organom sposobnim da luči različite adipokine. Mnoga istraživanja pokazala su pozitivnu poveznicu između pretilosti i križobolje, no samo su neka istaknula ulogu masnih stanica i njihovih negativnih endokrinih utjecaja koje imaju putem izmjenjenog metabolizma. Intervertebralni diskovi, strukture koje imaju sustavnu krvožilnu opskrbu kao i ostala tkiva u organizmu, mogu biti zahvaćena i postupno degenerirati kao posljedica smanjene prehrambene opskrbe stanica diska. Novije studije su pokazale da je degeneracija diska značajno povezana s povećanom tjelesnom masom i pretilosti, i to ne samo u lumbalnoj kralježnici nego i u cervikalnom i torakalnom segmentu. Pretilost može voditi do povećanog lučenja adipokina, posljedično čemu intervertebralni diskovi cijele kralježnice mogu biti zahvaćeni proupalnim citokinima. Daljnja istraživanja trebala bi rasvijetliti mehanizam preko kojeg pretilost utječe na degeneraciju diska budući da utjecaj može biti direktni u smislu mehaničkog stresa, ali i presredovanjem prethodno navedenim indirektnim faktorima. Bolje razumijevanje uloge masnoga tkiva u procesu degeneracije diska moglo bi pomoći u razvoju novih terapijskih modela. Shodno navedenom, preporuke specifičnih vježbi i programa za smanjenje tjelesne mase, poglavito nakupina visceralnog masnog tkiva, mogle bi biti odgovarajuće metode u liječenju križobolje.

Ključne riječi: križobolja, pretilost, masno tkivo, adipokini